

N:o 174.

Ank. till Riksd. kansli den 10 maj 1909, kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning af Kungl. Maj:ts proposition till Riksdagen, med förslag till lag angående rätt till pension för tjänstemän vid statens järnvägar m. m. samt i ämnet väckta motioner.
(2 U. a.)

I en den 5 nästlidne mars till Riksdagen aflåten, till statsutskottets förberedande behandling öfverlämnad proposition, n:o 132, har Kungl. Maj:t under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver civilärenden för samma dag föreslagit Riksdagen att antaga vid propositionen fogadt förslag till lag angående rätt till pension för tjänstemän vid statens järnvägar;

att, därest sådan lag blifver af Riksdagen antagen,
dels medgifva,

att beträffande pensionering af sådan personal vid statens järnvägar, hvilken jämlikt 1 § a) och b) i lagen är undantagen från densammas tillämpning, Kungl. Maj:t må utfärda bestämmelser i enlighet med det i statsrådsprotokollet intagna förslag till öfvergångsbestämmelser angående rätt till pension för vissa tjänstemän vid statens järnvägar,

dels ock besluta,

att de jämlikt beslut vid 1906, 1907 och 1908 års riksdagar för hvar och ett af åren 1907, 1908 och 1909, såsom bidrag till bestridande af pensionering af statens järnvägars personal, af trafikmedel afsatta belopp af tillhoppa 1,050,000 kronor jämte den afkastning, som därå kan hafva uppstått, må tillgodoföras de i 19 § i lagen samt 22 § i öfver-

gångsbestämmelserna omförmälda fonder, till fördelning dem emellan efter samma grunder, som i berörda stadganden finnas angifna i fråga om fördelning af statens järnvägstrafiks pensionsinrättnings tillgångar; samt

att § 1 mom. 2 i aflöningsreglementet för tjänstemän vid statens järnvägar den 15 november 1907 må erhålla följande ändrade lydelse:

»Generaldirektör är berättigad att från och med månaden näst efter den, under hvilken han uppnått 65 lefnadsår, under sin återstående lifstid af trafikmedel uppbära en årlig pension af 6,000 kronor. Generaldirektör, som, innan han uppnått 65 lefnadsår, antingen på grund af sjukdom eller därigenom, att han efter utgången af den tid, för hvilken han förordnats, icke erhåller förnyadt förordnande, eller ock eljest utan egen begäran nödgas afgå från sin befattning utan att på grund af tjänstefel hafva förverkat densamma, är berättigad att i pension uppbära ett årligt belopp af 6,000 kronor för tiden, intill dess han uppnått 65 års ålder. Skulle generaldirektör före utgången af den tid, erhållet förordnande afser, befinnas vara af sjukdom oförmögen till vidare nöjaktig tjänstgöring, skall han vara underkastad skyldighet att afgå mot åtnjutande af pension enligt nu angifna bestämmelser. Såsom pensionsafgift skall å det för generaldirektör bestämda arfvodet eller den honom under tiden, intill dess han uppnått 65 år, tillkommande pension afdragas ett årligt belopp af 360 kronor, som skall inbetalas till den i 19 § af lagen angående rätt till pension för tjänstemän vid statens järnvägar den omförmälda fond; skolande ofvannämnda pensionsbelopp gäldas efter de i 20 § af samma lag angifna grunder.

Hvad sålunda är stadgadt om generaldirektör gäller jämväl om öfverdirektör».

Vidare hafva till utskottet remitterats fyra särskilda motioner väckta, en inom Första Kammaren (n:o 77) af herr *G. Billing*, som föreslagit, att Riksdagen, därest Kungl. Maj:ts förevarande proposition icke af Riksdagen bifalles, måtte medgifva, att såsom bidrag till bestridande af pensionering af statens järnvägars personal må, utöfver hvad enligt gällande reglemente för statens järnvägstrafiks pensionsinrättning i sådant afseende kan komma att utgå af statsmedel, för år 1910 af statens järnvägars trafikmedel afsättas och till statskontoret öfverlämnas ett belopp af 350,000 kronor att af statskontoret, i enlighet med hvad därom kan varda af Kungl. Maj:t föreskrifvet, tillsvidare för ifrågavarande ändamål förvaltas och förräntas; samt att Kungl. Maj:t må äga förordna om utbetalande af så stor del af såväl ifrågavarande som de för enahanda

ändamål under åren 1907, 1908 och 1909 afsatta belopp, som för ett orubbadt upprätthållande af pensionsinrättningens verksamhet i enlighet med gällande grunder kan erfordras;

och tre inom Andra Kammaren, i hvilka föreslagits,

i motionen n:o 238 af herr *F. Berglund*, att Riksdagen måtte besluta sådan ändring af Kungl. Maj:ts förslag till lag angående rätt till pension för tjänstemän vid statens järnvägar,

att 2 § mom. c) erhåller följande lydelse: för den, som efter minst 30 års anställning i ordinarie statstjänst, däraf åtminstone de sista 10 åren i statens järnvägars tjänst, uppnått sådan ålder, att hans lefnadsår och tjänsteår sammanräknade uppgå till talet 95.

att i 5 § pensionsprocenten, som utgår för den tjänsteman, som innehar minst 30 tjänsteår, sättes till 80 i stället för föreslagna 72 samt pensionsprocenten för den, hvars tjänsteår vid pensioneringstillfället understiger 30 till

för fulla 10 tjänsteår.....	20 %
» » 11 »	22 »
» » 12 »	24 »
» » 13 »	26 »
» » 14 »	28 »
» » 15 »	30 »
» » 16 »	32 »
» » 17 »	34 »
» » 18 »	36 »
» » 19 »	38 »
» » 20 »	40 »
» » 21 »	44 »
» » 22 »	48 »
» » 23 »	52 »
» » 24 »	56 »
» » 25 »	60 »
» » 26 »	64 »
» » 27 »	68 »
» » 28 »	72 »
» » 29 »	76 »

att 9 § erhåller följande lydelse: Såsom bidrag till kostnaden för beredande af pension skall tjänsteinnehafvare erlægga pensionsafgift med årligt belopp, motsvarande viss procent af honom tillkommande aflöning.

Var tjänsteman, då denna lag trädde i kraft, delägare i statens järnvägs trafiks pensionsinrättning, skall afgiften utgå med 3,2 procent af aflöningen; i annat fall utgör afgiften, då aflöningen uppgår till

högst 2,800 kr.	3,2 %
mer än 2,800 kr. men högst 3,100	3,3 »
» » 3,100 » » » 3,400	3,4 »
» » 3,400 » » » 3,700	3,5 »
» » 3,700 » » » 4,000	3,6 »
» » 4,000 » » » 4,300	3,7 »
» » 4,300 » » » 4,600	3,8 »
» » 4,600 » » » 4,900	3,9 »
» » 4,900 » » » 5,200	4,0 »
» » 5,200 » » » 5,500	4,1 »
» » 5,500 » » » 5,800	4,2 »
» » 5,800 » » » 6,100	4,3 »
» » 6,100 » » » 6,400	4,4 »
» » 6,700 » » » 7,000	4,6 »
» » 7,000 » » » 7,300	4,7 »
» » 7,300 » » »	4,8 »;

dock att pensionsavgift beräknas å högst 7,500 kronor.

att öfriga §§, som härmed hafva samband ändras i enlighet med förestående yrkande;

i motionen n:o 247 af herr *C. L. Camitz*, att Riksdagen måtte besluta att i Kungl. Maj:ts proposition n:o 132 med förslag till lag angående rätt till pension för tjänstemän vid statens järnvägar m. m. göra de ändringar att i 1 § b) strykas orden från och med »därest» till och med »pensionsberättigad» och i 2 § c) ändras ordet »sextiotre» till »sextiotvå»; samt

i motionen n:o 248 af herr *G. Kobb*, att Riksdagen måtte antaga Kungl. Maj:ts proposition n:o 132 med följande ändringar:

a) i § 1 af lagen utbytes det i *mom. b* förekommande datum 1 januari 1915 mot 1 januari 1920.

b) i § 2 erhåller *mom. c* följande lydelse — — — — —

Nämnda lefnadsålder utgör för — — — — — banmästare af 1:a och 2:a klass, bangårdsmästare, tågmästare, konduktör, stationsförman, lokomotiveldare, vagnskötare, banvakt och stationskarl sextiotvå år — — —

c) en med föregående moment likalydande ändring införes i § 2 af öfvergångsbestämmelserna.

Såsom af det förevarande kungl. proposition bifogade förslag till lag angående rätt till pension för tjänstemän vid statens järnvägar framgår och jämväl af herr Billing i hans ofvanberörda motion framhålles, innebär propositionen en fullständig omläggning af det nuvarande pensionsväsendet för nämnda tjänstemannakår, hvilken omläggning skulle komma att draga med sig synnerligen vidtgående ekonomiska konsekvenser för statsverket. Den särskildt noggranna pröfning, som förslaget med anledning häraf bör underkastas, ser utskottet emellertid ingen möjlighet att med den tid, som kunnat stå utskottet till buds, ägna detsamma; och vill i sådant afseende utskottet hänvisa till hvad utskottet i sitt denna dag afgifna utlåtande i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående omorganisation af tekniska högskolan anfört till stöd för sin hemställan om afslag för närvarande å sistberörda framställning. Utskottet ser sålunda ingen annan utväg öppen än att, på grund af bristande tid till en saklig och noggran pröfning af nu föreliggande förslag, för närvarande afstyrka detsamma.

Vid sådant förhållande har utskottet ej heller kunnat ingå i pröfning af herrar Berglunds, Camitz' och Kobbs ofvannämnda motioner.

Beträffande däremot herr Billings offörmälda motion har utskottet i likhet med motionären funnit det nödigt, att, därest Kungl. Maj:ts förslag ej vinner Riksdagens bifall, samma belopp som för hvarterdera af åren 1907, 1908 och 1909 med Riksdagens medgifvande blifvit af järnvägstrafikmedlen afsatt för pensionsinrättningen, eller 350,000 kronor, jämväl för år 1910 för enahanda ändamål disponeras; och får utskottet alltså tillstyrka ifrågavarande motion.

På grund af hvad sålunda anförts, får utskottet hemställa,

a) att Kungl. Maj:ts förevarande proposition icke för närvarande må af Riksdagen bifallas;

b) att herrar Berglunds, Camitz' och Kobbs ofvan berörda motioner må anses vara genom hvad ofvan anförts besvarade; samt

c) att Riksdagen med bifall till herr Billings ofvanberörda motion må medgifva, att såsom bidrag till bestridande af pensionering af statens järnvägars personal må, utöfver hvad enligt gällande reglemente för statens järnvägstrafiks pensionsinrättning i sådant af-

Utskottets
yttrande.

seende kan komma att utgå af statsmedel, för år 1910 af statens järnvägars trafikmedel afsättas och till statskontoret öfverlämnas ett belopp af 350,000 kronor att af statskontoret, i enlighet med hvad därom kan varda af Kungl. Maj:t föreskrifvet, tillsvidare för ifrågavarande ändamål förvaltas och förräntas; samt att Kungl. Maj:t må äga förordna om utbetalande af så stor del af såväl ifrågavarande som de för enahanda ändamål under åren 1907, 1908 och 1909 afsatta belopp, som för ett orubbadt upprätthållande af pensionsinrättningens verksamhet i enlighet med gällande grunder kan erfordras.

Stockholm den 10 maj 1909.

På statsutskottets vägnar:

G. BILLING.
